Частична предварителна оценка на въздействието

Институция:	**Нормативен акт:**
Министерство на отбраната	Проект на решение на Министерски съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за движение по пътищата
◉ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	○ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за:
Лице за контакт: Полковник Боян Динев Бонев – държавен експерт в отдел „Въоръжение, техника и боеприпаси“ в дирекция „Логистика“.	**Телефон и ел. поща:** (02) 92 22427 b.bonev@mod.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

1.1.1. В чл.91, ал.4, изр.1 от Закона за движение по пътищата (ЗДвП) се предвижда линейките/санитарните автомобили на Военномедицинска академия да използват при необходимост специален режим на движение. Въоръжените сили обаче имат такива пътни превозни средства (ППС), които нямат право да се ползват от тази възможност, тъй като изброяването в законовата разпоредба е изчерпателно. По този начин се създава затруднения при транспортиране на пострадали, когато за своевременното им придвижване до медицинските заведения следва да се извърши бързо и преимуществено.

Линейките на военните формирования от въоръжените сили са брандирани, с монтирани средства за звуков и светлинен сигнал и са специално оборудвани. Автомобилите се използват за медицинско осигуряване на полеви занятия, учения, тренировки, полети, стрелби, парашутни скокове, спортни мероприятия, пеши маршове, съпровождане на чуждестранни делегации и други мероприятия, като при възникването на спешни случаи за предоставяне на медицинска помощ на участващия личен състав при животозастрашаващи състояния, като тежки травми, наранявания, нарушения на сърдечната дейност, загуба на съзнание и др., пострадалите се транспортират спешно към най-близкото лечебно заведение. Но съгласно Закона за движението по пътищата тези автомобили не могат да ползват специален режим на движение при гореописаните случаи.

При транспортиране на болни или пострадали лица с линейки/санитарни автомобили на военните формирования до спешните центрове за медицинска помощ към Министерство на здравеопазването или Военномедицинска академия, нямат право да използват специален режим на движение (с изключение на тези които се водят на отчет към Военномедицинска академия). Това създава риск за живота и здравето на пострадалите при транспортирането с линейки на въоръжените сили за оказване на спешна медицинска помощ с невъзможността от използване на специален режим на движение от автомобила.

С включването и на линейки/санитарни автомобили от въоръжените сили да използват специален режим на движение в ЗДвП ще се предотвратят случаите на застрашаване на човешкия живот на военнослужещите и цивилните служители от въоръжените сили при придвижването им за предоставяне на медицинска помощ при спешни състояния.

1.1.2. Споразумението по прилагане относно логистичната поддръжка в изпълнение на Споразумението между правителството на РБ и правителството на САЩ за сътрудничество в областта на отбраната (ССОО) е международен договор, одобрен с РМС № 373 от 13.06.2008г., който включва и Анекс по отношение предоставянето на медицински услуги и доставки. Съгласно чл. 9, изр. последно от Анекса, на надлежно обозначените превозни средства за спешна помощ на въоръжените сили на САЩ, като линейки, се разрешава правен статут, сравним с този на българските МПС за спешна помощ. През 2026г. в рамките на органите по прилагане на ССОО, американската страна е отправила искане до българската за осигуряване прилагането на тази разпоредба, като от българска страна е поет ангажимент за предприемане на необходимите действия от страна на Република България за внасяне на изменения в българското законодателство, които да осигурят на линейките на силите на САЩ възможност за ползване на специален режим на движение по българските пътища и изпълнение на поетия международен ангажимент.

За изпълнението на поетия от страната ни международен ангажимент спрямо силите на САЩ, следва да се инициира допълнение сред изчерпателното изброяване в чл. 91, ал.4, изр.1 от ЗДвП, което да им осигури ползването на специален режим на движение. Доколкото такава необходимост може да възникне и спрямо линейки на други съюзнически войски е уместно законовата разпоредба да се промени така, че да осигури възможност за предоставяне на такъв статут, не само за линейките на силите на САЩ, които пребивават у нас в изпълнение на ССОО, но и на МПС за спешна помощ на всички съюзнически войски, когато българската държава е поела такъв международен ангажимент спрямо тях.

1.1.3. Създаване на правно основание да се превозват в каросериите на товарните автомобили от въоръжените сили на хора, управлението им с категория „С“, както и превозване на личен състав над 8 човека в моторни превозни сили предназначени за въоръжените сили с категория „С“.

Превозването на хора в товарни автомобили е регламентирано в чл.134, ал.2 в ЗДвП, а категорията, с която се управляват товарните автомобили е регламентирано в чл.150а, ал.2, т.10, а за превозване на пътници над 8 бр. е регламентирано в чл.150а, ал.2, т.12 и т.14.

Във въоръжените сили част от товарните автомобили, конструирани и предназначени за превоз на товари се използват и за превоз на личен състав, като са регистрирани за брой превозван личен състав над 8 човека и се застраховат за съответният брой места.

Автомобилите от въоръжените сили се налага да се движат освен по републиканската пътна мрежа и по път без настилка (горски пътища, полски пътища и др.) и по места без пътища, къде превозването на хора с автобуси не може да се извърши.

При организиране на обществени поръчки с предмет, застраховане на пътните превозни средства (ППС) от въоръжените сили се използва информация от свидетелството за регистрация (част I и част II) относно броя на местата. Със застраховка „Злополука на местата“ се застраховат местата в ППС, които са посочени в свидетелството за регистрация.

При превоз на хора в ЗДвП е предвидено изключение за министерството на отбраната, а не за въоръжените сили. Въпреки изключението други текстове от ЗДвП създават предпоставки да не се използват товарните автомобили за превоз на хора или с утежняващи условия, с което се повишава изискването към водачите да притежават друга категория за правоуправление.

При регистрация на товарен автомобил с брой места за сядане над 8, съгласно Закона за движение по пътищата е необходимо водача да има категория „D” независимо дали ще превозва товари или пътници. Това е обвързано и със застраховка „Гражданска отговорност”. Не може да бъдат превозвани пътници, чийто места не са застраховани. Така въпреки, че има изключение за въоръжените сили при превоза на хора в товарни автомобили, водачите и товарните автомобили попадат и в други членове от Закона за движение по пътищата, по които се изисква по висока категория, както и нуждата от застраховка и посочване на броя на местата в регистрационните талони. Това е причината поради която се иска да се извършат промени в ЗДвП.

В същото време за нуждите на въоръжените сили се използват и специализирани моторни превозни средства които превозват над 8 пътника (включително и предстоящото придобиване на бронирани бойни машини Страйкър).

Правоспособността на водачите са изрично уредени в Директива 2006/126/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г., относно свидетелствата за управление на превозни средства, като тези изисквания са транспонирани в националното законодателство, а именно Закона за движение по пътищата, но не и тези касаещи въоръжените сили. Директивата допуска изключения за превозни средства на въоръжените сили.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Проблемът не може да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности, защото не е приложимо и е свързан с ангажиране на административно-наказателната отговорност.

Проблемът може да се реши в рамките на съществуващата нормативна уредба чрез внасяне на минимални корекции в нея.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Действащата нормативна уредба не разрешава линейките/санитарните автомобили от въоръжените сили на Република България и на съюзнически въоръжени сили да използват при необходимост специален режим на движение. Също така действащата нормативна уредба не разрешава на водачите на товарни автомобили от въоръжените сили да превозват хора в каросерията/товарното отделение, а в изключенията са автомобилите на Министерството на отбраната. Както и на специалните бронирани автомобили да превозват над осем пътника с категория „С“ или „С1“, а се изисквало категория Д или Д1, които са за превоз на пътници в автобуси.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Правоспособността на водачите са изрично уредени в Директива 2006/126/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г., относно свидетелствата за управление на превозни средства, като тези изисквания са транспонирани в националното законодателство, а именно Закона за движение по пътищата. Директивата допуска изключения за превозни средства на въоръжените сили, което не е предвидено в Закона за движение по пътищата.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършвани последващи оценки, както и анализ на изпълнението на политиката.

2. Цели:

2.1. Създаване на законова уредба линейките/санитарните автомобили на военните формирования от въоръжените сили на Република България и на съюзнически въоръжени сили да използват при необходимост (спешни състояния) специален режим на движение.

2.2. Създаване на законова уредба за осъществяване на превоз в каросериите на товарните автомобили от въоръжените сили на хора (различни от хора за извършване на товароразтоварни работи) на оборудвани за целта места.

2.3. Създаване на законова уредба товарните и специалните автомобили с брой места над 8+1 (без автобусите) да се управляват от водачи с категория „С“.

3. Заинтересовани страни:

3.1. Военните формирования от състава на въоръжените сили на Република България и на съюзнически въоръжени сили, пребиваващи у нас, както военнослужещите и цивилните служители от техният състав.

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

При транспортиране на болни или пострадали лица с линейки/санитарни автомобили на военните формирования от въоръжените сили на Република България и на съюзнически въоръжени сили до спешните центрове за медицинска помощ към Министерство на здравеопазването или Военномедицинска академия, няма право да се използва специален режим на движение. Това създава риск за живота и здравето на пострадалите при транспортирането с линейки на въоръжените сили за оказване на спешна медицинска помощ с невъзможността от използване на специален режим на движение от автомобила.

Няма да се превозват в каросериите на товарните автомобили от въоръжените сили на хора, управлявани с категория „С“, както и превозване на личен състав над 8 човека в моторни превозни сили предназначени за въоръжените сили с категория „С“

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не се идентифицират.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Застрашаване на човешкия живот на военнослужещите и цивилните служители от въоръжените сили при транспортирането им за предоставяне на медицинска помощ при спешни състояния.

Няма да може да се приложи Директива 2006/126/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г., относно свидетелствата за управление на превозни средства, в която се допуска изключения за водачи на превозни средства на въоръжените сили, което не е предвидено в Закона за движение по пътищата. Като ще е необходимо в длъжностните характеристики на водачите да се завишат изискванията и същите ще е необходимо да притежават свидетелство за управление с категория „D” или „D1”.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Не се идентифицират.

Административна тежест:

Не се идентифицира.

Вариант 2 „Приемане на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за движение по пътищата“:

Описание:

В чл. 91, ал.4, изр.1 на законопроекта се предлага да се направят изменения, с които въоръжените сили на Република България, както и на съюзнически въоръжени сили, когато това е предвидено в международен договор, да могат да използват специален режим на движение с

предназначените за предоставяне на медицинска помощ при спешни състояния моторни превозни средства.

Създаване на законова уредба за осъществяване на превоз в каросериите на товарните автомобили от въоръжените сили на хора и управлението на пътни превозни средства с брой места над 8+1 да се извършва с категория „С“.

В чл. 134 на законопроекта се правят изменения в ал.2 и се създава нова ал.3 с което се предлага въоръжените сили да могат да извършват превоз на хора в товарните автомобили не само за товароразтоварни работи. А в чл. 150а, ал.2, т.10 се правят следните изменения и допълнения като се създават буква „а“ и „б“, с което се разрешава когато в товарни автомобили и специални автомобили с оборудвани за целта места над 8+1 да се превозват с категория „С“ или „С1“, като това не се отнася за случаите когато се управляват автобуси (тогава водачите трябва да притежават категория „Д“ или „Д1“). Тези изменения са съобразени и с Директива 2006/126/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г., относно свидетелствата за управление на превозни средства, като тези изисквания са транспонират в националното законодателство, а именно Закона за движение по пътищата. Директивата допуска изключения за превозни средства на въоръжените сили.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Създаване на законова уредба линейките/санитарните автомобили на военните формирования от въоръжените сили на Република България, както и на съюзнически въоръжени сили, когато това е предвидено в международен договор, да могат да използват при необходимост специален режим на движение, с което ще се премахне застрашаването на човешки животи във въоръжените сили при нужда от спешно оказване на медицинска помощ и нужда от транспортиране до най-близкото лечебно заведение на военнослужещи и цивилни служители.

Създаване на законова уредба за осъществяване на превоз в каросериите на товарните автомобили от въоръжените сили на хора и управлението на пътни превозни средства с брой места над 8+1 да се извършва с категория „С“. Това ще облекчи командирите при изпълнение на задачите им в ежедневната дейност и няма да има нужда за всеки товарен или специален автомобил който е регистриран с брой места над 8+1 да се управлява с категория „Д“ или „Д1“ въпреки, че се използва в определени случаи за превоз на товари, а в други за превоз на хора.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не се идентифицират.

Специфични въздействия:
Въздействия върху малките и средните предприятия:
Не се идентифицират.
Административна тежест:
Не се идентифицира.

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1:

		Вариант 1 „Без действие”	**Вариант 2 „С действие”**
Ефективност	Цел 1: Въвеждане на възможността военните	3	1

Ефикасност	формирования от въоръжените сили на Република България, както и на съюзнически въоръжени сили, когато това е предвидено в международен договор да използват специален режим на движение с предназначените за предоставяне на медицинска помощ при спешни състояния моторни превозни средства.	3	1
Съгласуваност		3	1
Ефективност	Цел 2: Въвеждане на възможността за осъществяване на превоз в каросериите на товарните автомобили от въоръжените сили на хора (различни от тези за извършване на товароразтоварни работи) на оборудвани за целта места.	3	1
Ефикасност		3	1
Съгласуваност		3	1
Ефективност	Цел 3: 2.3. Създаване на законова уредба товарните и специалните автомобили от въоръжените сили с брой места над 8+1 (без автобусите) да се управляват от водачи с категория „С“.	3	1
Ефикасност		3	1
Съгласуваност		3	1

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1: Вариант 2 „Приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за движение по пътищата“ е препоръчителен вариант за действие за решаване на посочения проблем.

Вариант 2 се отличава с най-висока степен на ефикасност, ефективност и съгласуваност с оглед на заинтересованите страни.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

○ Ще се увеличи

○ Ще се намали

◉ Няма ефект

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

○ Актът засяга пряко МСП

◉ Актът не засяга МСП

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не са идентифицирани потенциални рискове.

7. Консултации:

○ Проведени са консултации

◉ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

В съответствие с чл. 26, ал. 3 и 4 от Закона за нормативните актове проектът на Решение и докладът са публикувани на интернет страницата на Министерството на отбраната и на портала за обществени консултации на министерски съвет. На заинтересованите лица е предоставена възможност да се запознаят с проекта на решение и съпровождащите го документи и да предоставят писмени предложения или становище в 30-дневен срок от публикуването им.

Предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

◉ Да

○ Не

С приемането на Законопроекта, Директива 2006/126/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г., относно свидетелствата за управление на превозни средства, която допуска изключения за превозни средства на въоръжените сили ще се транспонирани в националното законодателство, а именно Закона за движение по пътищата.

С проекта на постановление се транспонират актове на Европейския съюз, поради което е изготвена справка за съответствието с европейското право, съгласно чл. 35, ал. 1, т. 3 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

○ Да

◉ Не

10. Приложения:
На основание чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б" от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация към проекта на постановление е изготвена и приложена финансова обосновка.

11. Информационни източници:
Няма.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Бригаден генерал Тодор Тодоров - директор на дирекция „Логистика" в Министерството на отбраната.

20.7.2026 г.

X ТОДОР ТОДОРОВ

Signed by: TODOR DIMITROV TODOROV